

NACZELNICTWO ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO

WIADOMOŚCI URZĘDOWE

Rok 6 (IX) Nr 6.

WARSZAWA

Czerwiec 1927 r.

ROZKAZ N. Z. H. P. L. 11 z dnia 26 kwietnia 1927 r.

XXXIII Zjazd N. R. H. N. podaje do wiadomości: XXXIII Zjazd N. R. H. odbył się w Warszawie w dniu 27 marca 1927 r. pod przewodnictwem dha J. Karśnickiego. Obecnych członków Rady 34, gości 4, usprawiedliwiło swą nieobecność 2.

Komisja Skarbowa. N. R. H. wysłuchała sprawozdania z prac Komisji oraz przyjęła program skarbowy na przyszłość, z tem, że szczegóły zostaną przedstawione następnej N. R. H. N. R. H. zwolniła na własną prośbę dha A. Heidricha z obowiązku członka Komisji i powołała dhnę M. Uklejską i dha J. Grabowskiego (członków N. R. H.).

XXXIV Zjazd N. R. H. N. podaje do wiadomości: XXXIV Zjazd N. R. H. odbył się w Warszawie w dniu 22 kwietnia pod przewodnictwem dha J. Karśnickiego. Obecnych członków Rady 36, usprawiedliwiło swą nieobecność 2.

1. Komisja Skarbowa. N. R. H. wysłuchała szczegółowych projektów opracowanych przez Komisję,

dotyczących daniny, dnia harcerskiego i innych i postanowiła przedłożyć je Zjazdowi Walnemu.

N. R. H. wysłuchała sprawozdania z prac Komisji Loteryjnej na Budowę Stacji Związkowej.

2. Sprawy osobowe N. R. H. Zgodnie z par. 21, p. T. Statutu Z. H. P. i interpretacją tegoż przyjętą przez N. R. H. ustąpili z N. R. H.:

a) Według starszeństwa wyboru: dh. T. Maresz, dh. Wł. Martynowiczówna, dh. ks. F. Szczerbicki,

b) Kocptowani do N. R. H. w roku 1926 dh. H. Karzewski, dh. M. Sawicki.

3. Regulamin Zjazdu Walnego:

N. R. H. w myśl Uchwały VI Zjazdu Walnego wprowadziła poprawki do Regulaminu Zjazdu Walnego.

(—) **Ks. Jan Mauersberger**, harcmistrz.
Przewodniczący Z. H. P.

(—) **O. Grzymałowski**, ph.
Sekretarz Generalny Z. H. P.

ROZKAZ N. Z. H. P. L. 12 z dnia 27 kwietnia 1927 r.

VII ZJAZD WALNY Z. H. P.

N. podaje do wiadomości uchwały VII Zjazdu Walnego Z. H. P.

I. Depesze powitalne: Zjazd Walny uchwalił wysłać depesze powitalne do: J. E. Księdza Prymasa Hłonda, Druha Protektora Marszałka Piłsudskiego, Gen. Roberta Baden - Powella, Przewodniczących Skautowych Organizacji Słowiańskich, Biura Międzynarodowego i Zjazdu Tow. Krajoznawczego.

II. Skarbowe.

1. **Budżet Z. H. P. na rok 1927.** VII Zjazd Walny uchwalił przedłożony przez N. R. H. budżet Z. H. P. na rok 1927 z tem, że wydatki pomieszczone w kategorii B będą rozchodowane w miarę wpływów z subwencji.

2. **Danina i Dzień Harcerski.** W celu postawienia finansów Z. H. P. na trwałych podstawach i oparcia gospodarki Związku na budżetach bezdeficytowych, Zjazd Walny stwierdza konieczność udzielenia pomocy Naczelnictwu Z. H. P. w wysokości minimum 50.000 zł. przez organizację:

1). Ustanawia się jednorazową daninę harcerską, którą Zarządy Oddziałów ściągają i wpłacają do Kasy N. Z. H. P. do 31 grudnia 1927 roku na następujących zasadach:

a. każdy członek czynny Z. H. P., członek Zarządu Oddziału, starszy harcerz obowiązany jest wpłacić daninę w wysokości przynajmniej 1 złotego stosownie do swej możności stanu majątkowego;

b. każda drużyna harcerska obowiązana jest wpłacić daninę w wysokości zależnej od stanu majątko-

wego jej członków w miarę możności nie mniej niż jeden złoty od każdego członka drużyny; danina winna być zapłacona z pieniędzy zapracowanych; przy wnoszeniu daniny drużyna składa do Z. O. listę członków drużyny z zaznaczeniem, z jakiego źródła każdy z nich czerpał pieniądze na zapłacenie daniny; daninę winien zapłacić każdy członek drużyny;

c. każdy członek Z. H. P. obowiązany jest wpłacić daninę tylko raz jeden, lecz danina personalna obowiązuje przed daniną od drużyn;

d. w wypadkach wyjątkowych drużyna może zwolnić swego członka od płacenia daniny, lecz musi sama należną sumę zapłacić;

e. Zarząd Oddziału może zwolnić dla istotnych powodów drużynę lub osobę od daniny, pokrywając ze swych funduszków należną od nich sumę;

f. każde K. P. H. obowiązane jest wpłacić daninę w wysokości przez siebie zadeklarowanej;

g. daninę można wpłacać do Kasy Z. O. lub do Kasy N. Z. H. P.; w tym ostatnim wypadku do Z. O. należy przesłać kwit, stwierdzający uiszczenie daniny.

h. daninę można płacić ratami, w całości należy ją uiszczyć do końca 1927 roku.

2) Każdy Oddział Z. H. P. obowiązany jest wpłacić do Kasy N. Z. H. P. w terminie do 31 grudnia 1927 roku sumę, wyznaczoną według rozdzielnika, opracowanego przez Radę Naczelną na podstawie danych statystycznych, dotyczących ilości jednostek, opłacających na terenie każdego Zarządu Oddziału.

3). Każde środowisko harcerskie obowiązane jest do końca 1927 r. urządzić dzień harcerski, a dochód

stać osiągnięty wpłacić do 31.XII. 1927 r. do Kasy N. Z. H. P. lub Z. O. dla przesłania Naczelnictwu. Kwesty wykluczone.

4). Z. O. może na swoim terenie w porozumieniu z N. Z. H. P. ustalić inne lepsze sposoby ściągnięcia sumy, określonej w załączniku (w rozdzielniku).

5). O ile ze źródeł wskazanych w poprzednich §§ nie zostanie spłacona w całości suma, na dany Oddział przypadająca, Z. O. obowiązany jest brakującą kwotę pokryć do dnia 31 grudnia z innych funduszy.

6). Naczelnictwo Z. H. P. będzie prowadziło specjalne rachunki wpływów z daniny i z dni (tygodni) harcerskich i złoży po ściągnięciu tych opodatkowań sprawozdanie w „Harcistrzu”. Sumami, jakie wpływać będą na podstawie powyższych uchwał, dysponuje N. Z. H. P. na ogólnych zasadach.

3. VII Zjazd Walny wzywa N. do zwrócenia uwagi G. K. i starszyzny harcerskiej na konieczność szerzenia wśród młodzieży oraz stosowania zasad spółdzielczości a więc: tworzenia i popierania spółdzielni i kooperatyw harcerskich.

III. Regulaminowe.

4. VII Zjazd Walny przekazuje N. R. H. projekty reorganizacji Związku oraz zmian statutu zgłoszone przez dhów H. Glassa, J. Grabowskiego i St. Sedlaczka celem przedyskutowania, opracowania i przedłożenia w ostatecznej redakcji VIII Zjazdowi Walnemu.

5. VII Zjazd Walny znosi uchwałę VI Zjazdu Walnego w sprawie stopni starszyny, z tem że G. K. Z. rozstrzygnie sprawę stopni instr. dla organizacji żeńskiej w swoim zakresie.

6. VII Zjazd Walny Z. H. P. zmienia rozdział IV „Starsi harcerze i harcerki” Ogólnego Regulaminu Wewnętrznego Z. H. P. nadając mu brzmienie poniższe oraz wzywa N. R. H. do przeprowadzenia zmian w pozostałych rozdziałach Ogólnego Regulaminu Wewnętrznego, celem zastosowania do nowego brzmienia Rozdz. IV.

Zjazd Walny Z. H. P. poleca Naczelnictwu wprowadzenie w życie postanowień niniejszych w terminie do dnia 1 czerwca r. b.

OGÓLNY REGULAMIN WEWNĘTRZNY Z. H. P.

IV. Starsi harcerze i harcerki.

1. Starsze Harcerstwo ma na celu: 1) utrwalanie w narodzie typu obywatela - harcerza, 2) niesienie zasad harcerskich w szeregi społeczeństwa.

2. Dla ułatwienia prac skierowanych ku osiągnięciu wymienionych celów starsi harcerze łączą się w zrzeszenia.

3. Starszymi harcerzami są pełnoletni członkowie zwyczajni, zrzeszeń starszych harcerzy, którzy przestrzegają Prawo Harcerskie w myśl złożonego przyrzeczenia.

4. Zrzeszenia starszych harcerzy mogą powstawać oddzielnie z harcerzy i harcerek w składzie przynajmniej 10 członków zwyczajnych. Do zrzeszeń nie mogą być przyjmowani nieharcerze.

Uwaga: Obecni członkowie nadzwyczajni, nieprzestrzegający X punktu Prawa Harcerskiego, nie mają praw starszych harcerzy, nie są i nie mogą nazywać się harcerzami.

5. Zrzeszenie przyjmuje i usuwa z Z. H. P. Naczelnictwo na wniosek Głównej Kwatery po zaopiniowaniu przez Zarząd Oddziału, na którego terenie zrzeszenie powstaje.

6. Zrzeszenia mogą być dwóch typów: Koła starszych harcerzy i Drużyny starszych harcerzy. Organizację wewnętrzną obu typów określi ramowy regulamin zrzeszeń. Każde zrzeszenie musi mieć swój regulamin zatwierdzony przez Główną Kwaterę.

7. Władzą Zrzeszeń na terenie Oddziału jest Komenda Chorągwi, w której istnieje Wydział Starszych Harcerzy. Władzą Centralną Zrzeszeń jest Główna Kwatera jako organ Naczelnictwa Z. H. P.; w Głównej Kwaterze istnieje Wydział Starszych Harcerzy.

8. Zrzeszenia, istniejące na terenie Chorągwi, tworzą przez swych przedstawicieli proporcjonalnie do ilości członków Radę Starszych Harcerzy i Radę Starszych Harcerek, jako ciała opiniodawcze przy Komendach Chorągwi. Rada Starszych Harcerzy wybiera kandydata na Kierownika Wydziału Starszych Harcerzy Komendy Chorągwi.

Rada Starszych Harcerzy i Rada Starszych Harcerek tworzą łącznie Radę Starszego Harcerstwa, jako organ opiniodawczy Zarządu Oddziału i Komendy Chorągwi w sprawach wspólnych harcerzy i harcerek. Rada Starszego Harcerstwa zgłasza wniosek o kooptowanie jej przedstawiciela do Zarządu Oddziału.

9. Przy Naczelnictwie istnieje Rada Starszego Harcerstwa, wybrana przez Komisję Starszego Harcerstwa Zjazdu Walnego, a będąca organem opiniodawczym w sprawach Starszego Harcerstwa. Rada wyłania Komisję męską i żeńską, które jako Rada Starszych Harcerzy i Rada Starszych Harcerek są organami opiniodawczymi odpowiednich Głównych Kwater.

10. Zjazd Walny Z. H. P. decyduje w sprawach Starszego Harcerstwa na wniosek Komisji Starszego Harcerstwa Zjazdu Walnego. Komisja Starszego Harcerstwa Zjazdu składa się z delegatów Zrzeszeń na Zjazd Walny, wysyłanych w myśl par. 16 Statutu Z. H. P. oraz z urzędu członków Rady Starszego Harcerstwa i przedstawicieli Głównej Kwatery Męskiej i Głównej Kwatery Żeńskiej.

11. Zrzeszenia biorą udział w Zjazdach Oddziałów przez swych delegatów zgodnie ze Statutem Z. H. P. i Statutem Oddziału.

12. Komisja Starszego Harcerstwa Zjazdu Walnego Z. H. P. wybiera Radę Starszego Harcerstwa i przedstawia na plenum Zjazdu dwóch jej członków jako kandydatów Starszego Harcerstwa do N. R. H.

13. Dla omówienia spraw Starszego Harcerstwa, dotyczących podstaw pracy, metod i programów, zwołują Główne Kwatery łącznie lub oddzielnie Zjazd Programowy Starszego Harcerstwa, w którym biorą udział zrzeszenia przez swych delegatów w stosunku 1 na 10 członków. Zjazd winien się odbywać co najwyżej raz na dwa lata.

14. Starsi Harcerze noszą specjalne oznaki, które określi Naczelnictwo.

15. Wszystkie punkty, dotyczące Zrzeszeń Starszych Harcerzy odnoszą się również do zrzeszeń Starszych Harcerek o ile nie jest zastrzeżone inaczej.

16. Ustalenie i rozgraniczenie kompetencji Komend Chorągwi i Głównej Kwatery w stosunku do zrzeszeń nastąpi na mocy uchwały Naczelnictwa.

7. Zjazd Walny Z. H. P. poleca Naczelnictwu poczynienie starań celem umożliwienia rejestracji akademickich zrzeszeń Starszego Harcerstwa na uczelniach wyższych, jako stowarzyszeń akademickich.

IV. Inne uchwały.

8. VII Zjazd Walny stwierdza, że nie tylko walka na froncie zewnętrznym, ale również walka na froncie wewnętrznym z ofensywą komunizmu na Polskę należy do obowiązków Harcerstwa.

Walka ta winna być prowadzona zgodnie z zasadami przyrzeczenia i prawa harcerskiego i wychowawczym charakterem Z. H. P.

Zjazd Walny wzywa N. do jaknajszybszego opracowania instrukcji w sprawie metod postępowania, biorąc pod uwagę materiał zawarty w dwóch broszurach dha H. Glassa.

9. VII Zjazd Walny stwierdza, że najlepszym i niezawodnie zwycięskim sposobem walki z czynnikami anarchii, rozkładu i śmierci ducha jest pogłębienie indywidualnej wartości każdego członka Z. H. P. przez ścisłe spełnianie obowiązków codziennych, wynikających z przyrzeczenia i całego prawa harcerskiego. Obowiązek ma być hasłem naszego życia. Wobec tego nie mogą być obojętne dla harcerstwa te przejawy zła moralnego, które dzisiaj zatruwają ducha narodu.

10. VII Zjazd Walny przypomina o obowiązku ścisłego przestrzegania Harcerskiego Kodeksu Honorowego.

V. Absolutorium.

VII Zjazd Walny w związku z uchwałą VI Zjazdu Walnego uchwalił absolutorium N. R. H. za rok 1925.

VII Zjazd Walny po przyjęciu sprawozdania N. R. H. za rok 1926 uchwalił jej absolutorium za rok sprawozdawczy.

VI. Wybory.

W podniosłym nastroju zgody i jedności weszli ponownie w skład N. R. H. powołani przez aklamację dhowie: Henryk Karczewski, Tadeusz Maresz, Władysława Martynowiczówna, Mirosław Sawicki, ks. Fabjan Szczerbicki.

Naczelny Honorowy Sąd Harcerski został wybrany w poprzednim składzie.

Komisja Rewizyjna została obrana w składzie dhow: Jana Barchwica, (ponownie), Bogdana Domośławskiego, Jana Iwasiewicza (ponownie), Wojciecha Rudnickiego (ponownie), Bolesława Rutkowskiego.

(—) **Ks. Jan Mauersberger**, harcmistrz,
Przewodniczący Z. H. P.

(—) **Olgierd Grzymałowski**, ph.
Sekretarz Generalny Z. H. P.

Budżet na rok 1927 ogłoszony będzie w następnym numerze Wiadomości Urzędowych. Pozostałe wnioski zgłoszone na Zjazd Walny zostały przekazane N. R. H. z uwzględnieniem opinii poszczególnych Komisji Zjazdu Walnego.

(—) **Olgierd Grzymałowski**
Sekretarz Generalny Z. H. P.

ROZKAZ N. Z. H. P. L. 13 z dnia 28 kwietnia 1927 r.

XXXV ZJAZD N. R. H. N. podaje do wiadomości: XXXV Zjazd N. R. H. odbył się w Warszawie w dniu 25 kwietnia 1927 roku pod przewodnictwem dha T. Strumiłły; obecnych 31.

I. Sprawy osobowe: N. R. H. powołała Naczelnicstwo Z. H. P. w składzie następującym: Przewodniczący Z. H. P. dh. ks. Jan Mauersberger, Wice-Przewodnicząca dh Helena Śliwowska, Wice-Przewodniczący dh Mirosław Sawicki, Sekretarz Generalny dh Olgierd Grzymałowski, Naczelny Kapelan Związkowy ks. Antoni Bogdański, Naczelniczka Głównej Kwatery Żeńskiej dhna Jadwiga Falkowska, Naczelnik Głównej Kwatery Męskiej dh Stanisław Sedlaczek,

Skarbnik dh Henryk Karczewski, Kierownicza Działu Kół Przyjaciół dhna Stanisława Czajkowska, Członek N. dh Jan Grabowski.

II. Komisje N. R. H. N. R. H. powołała Komisje: Rewizji Zasad Programowych i Organizacyjnych, Ideologii Obywatelskiej, Statutowo-Regulaminową i Skarbową w dotychczasowym składzie.

(—) **Ks. Jan Mauersberger**, harcmistrz
Przewodniczący Z. H. P.

(—) **O. Grzymałowski**, ph.
Sekretarz Generalny.

ROZKAZ N. Z. H. P. L. 14 z dnia 11 maja 1927 r.

I. Zarządy Oddziałów. L w ó w. N. zatwierdza następujący skład osobowy Z. O. zwalniając jednocześnie dotychczasowy: Przewodniczący ks. dr. G. Szmyd, Wice-Przewodniczący I — dr. J. Poratyński, II — dr. St. Niemczycki, skarbnik — phm. A. Szczęściakiewicz, sekretarz — pd. Wł. Przybysławski, zast. sekretarza — pd. Z. Dżoga, członkowie: — prof. St. Cygan, prof. dr. T. Fidler, dr. M. Gubrynowicz, prof. M. Kucharski, dr. M. Janelli, ph. E. Jaroschówna, ks. Wł. Pokiziak, J. Próchnicka, prof. M. Różycki, inż. Solak, ph. Z. Tyszkowa, dr. St. Uhma.

P o m o r z e. N. zatwierdza następujący skład osobowy Z. O. zwalniając jednocześnie dotychczasowy: Przewodniczący — Kurator J. Szwemin, zast. przewodniczącego i skarbnik — ks. dziekan J. Sienkiewicz, sekretarz — R. Radecka, kapelan — ks. St. Głowczewski, kier. Wydz. K. P. H. — dyr. J. Dut-

kowski, kier. Wydz. Ob. let. — dr. I. Dziedzic, kier. Wydz. Propag. — W. Boberska, członkowie: — Z. Doerferowa, dyr. M. Głowczyńska, ks. Wł. Łęgowski.

R a d o m. N. zatwierdza następujący skład osobowy Z. O. zwalniając jednocześnie dotychczasowy: Przewodniczący — J. Palmrich, wice - przewodniczący I — M. Siewierski, II — St. Kaucki, III — M. Kołowrocki, skarbnik — dr. W. Parniewski, sekretarz — St. Cyrański, członkowie: — B. Dorosińska, inż. M. Korolec, M. Kwapisiewicz, M. Małuja, L. Mroczkowski, dr. J. Olewiński, L. Raczyńska, ks. B. Strzelecki, St. Zdzitowiecki, Komisja Rewizyjna: — Austówna, M. Górski, W. Pietrusiewicz, J. Mężniczek, Z. Strzeszewski.

P o z n a ń: N. zatwierdza następujący skład osobowy Z. O. zwalniając jednocześnie dotychczasowy: Przewodniczący — Gen. J. Haller, wice - przewod-

niczający — St. Barcikowska, sekretarz — dr. K. Stojanowski, zast. sekretarza — E. Węclawski, skarbnik — ppułk. Zagłoba - Zygler, zast. skarbnika — Cz. Klawkowski, członkowie: — wojewoda A. Bniński, kurator B. Chrzanowski, dr. M. Kiedacz, prof. Konieczny, ks. kan. Prądyński, dr. T. Szulc, Smoluchowska, prof. A. Wrzosek, dr. Wilczyński, ks. L. Ziemiński.

II Komenda Chorągwi M. Śląsk: N. zatwierdza skład osoby K. Ch. zwalniając jednocześnie dotychczasowy: Kom. Chor. Ph. W. Jordanówna, kier. Wydz. Wszkolenia — vacat, kier. Wydz. Org. — cz. cz. pd. J. Grzbieła kier. Wydz. Propag. i Ośw. — ph. H. Kapiszewski, kier. Wydz. Wych. Fiz. — M.

Kulik, kier. Wydz. Gosp.—R. Urbańczyk, kier. Wydz. Druż. H.—pd. F. Piórur, kier. Wydz. Prób i Spraw.—i sekretarz — pd. J. Ursulik.

III Połączenie drużyn. m. N. zatwierdza połączenie drużyn I i II w Wąbrzeźnie, w I-szą drużynę Wąbrzeską im. T. Kościuszki (Ch. Pomorska).

IV. Rozwiązanie drużyny. N. rozwiązuje I-szą Dr. Męsk. w Kowalewie (Ch. Pomorska).

(—) **Ks. Jan Mauersbergeg, harcmistrz,**
Przewodniczący Z. H. P.

(—) **O. Grzymałowski, ph**
Sekretarz Generalny Z. H. P.

ROZKAZ N. Z. H. P. L. 15 z dnia 16 maja 1927 r.

STOPNIE I PRÓBY STARSZYNY MĘSKIEJ.

(Częściowa zmiana rozkazu N. Z. H. P. L. 17 z dnia 1 czerwca 1924 roku).

I. Przodownik: 1, 2, 3 bez zmiany, 4. Droga wyrobienia się przodownika: a) bez zmiany, b), c) kurs Chorągwi ukończony z wynikiem pomyślnym, d) bez zmian, e) dodać: nieposiadanie stopnia pierwszego p. w. nie stanowi przeszkody w dopuszczeniu do próby przodownika, o ile kandydat wyjaśni, dlaczego stopnia nie mógł uzyskać, a wykaże się dobrym usprawnieniem fizycznym i strzeleckim, f) bez zmian, h) (ma być g) praca pisana przed obozem Chorągwi, w czasie trwania, lub przed mianowaniem, np. udział w kursie korespondencyjnym; program obozu stałego lub wędrownego 14-o dniowego zastępu, program drużyny na 1 rok.

5. Program próby przodownika — z podręczników należy znać: Szkoła Harcerza — Sedlaczka, Harce Młodzieży Polskiej — Schreibera i Piaseckiego, System zastępowy — Philippsa — Sedlaczka, Wilczęta — B. Powella — Strumiły, co do innych książek wskazówek udziela Komendant organizujący kurs.

II. Podharcmistrz w punkcie 4 b. 1 „Droga wyrobienia się” skreślić: „lub zastępującego go wyjątkowo przygotowania osobistego, stwierdzonego próbą przedobozową”.

Na końcu całego działu „B”, dodać:

„Naczelnictwo może wyjątkowo na wniosek Naczelnika Głównej Kwatery skrócić terminy przewidziane w przepisach o drodze wyrobienia się”.

KURSY HARCERSKIE MĘSKIE.

(Zmiana rozkazu N. Z. H. P. L. 8 z dnia 22 marca 1922 roku).

A. Podział Kursów.

Kursy dzielą się na kategorie:

I. Kursy Związkowe organizowane przez Główną Kwaterę Męską, prowadzone przez instruktorów specjalnie upoważnionych przez Naczelnika G. K. z grona starszyny G. K. lub z poza G. K.

Normalny instruktorski kurs związkowy składa się z a) Kursu Korespondencyjnego, prowadzonego centralnie przy Głównej Kwaterze, b) związkowego obozu starszyny. Ukończenie kursu związkowego jest warunkiem koniecznym dopuszczenia do próby podharcmistrza.

II. Kursy Chorągwi— organizowane przez Komendę Chorągwi, przy zachowaniu warunków podanych niżej pod c) na zasadzie programu zatwierdzo-

nego przez Naczelnika G. K. M. oraz z kierownictwem zatwierdzonym przez Naczelnika G. K. M.

Ukończenie kursu Chorągwi jest warunkiem koniecznym dopuszczenia do próby przodownika.

Oprócz kursów letnich w obozach mogą być prowadzone Kursy Chorągwi innego typu. Uznanie kursu za uprawniający do próby przodownika wymaga szczegółowego porozumienia się z G. K. M. i aprobaty Naczelnika.

III. Kursy przybocznych, zastępowych, dokształcające, sprawności i inne specjalne, które mogą organizować także hufcowi i drużynowi. Wprowadzenie nowego typu kursu wymaga zezwolenia władzy przełożonej.

U w a g a: Zasadniczo kształcenie zastępowych powinno odbywać się w drużynie, m. innymi w obozie drużyny. Organizowanie t. zwanych kursów zastępowych nie jest normalne i może być uznane za właściwe tylko tam, gdzie z powodu braku odpowiednich drużynowych, zastępowi nie mogą się wyrabiać. K. Ch. i wtedy jednak przedewszystkiem powinna myśleć o wyrobieniu drużynowych (przodowników).

B. Zaświadczenia.

Wyniki uzyskane przez uczestników kursu wpisuje się do książki służbowej. G. K. i K. Ch. mogą wydać zaświadczenia z kursów.

C. Kursy Chorągwi.

Kurs Chorągwi musi odpowiadać następującym warunkom:

1. Komendant winien być harcmistrzem lub podharcmistrzem, tj. mieć ukończony Kurs Związkowy.

2. W składzie grona instruktorów kursu winien być a) instruktor kwalifikowany wychowania fizycznego, umiejący nauczać pływania, b) instruktorzy kwalifikowani w prowadzeniu techniki skautowej metodami skautowymi.

3. Ilość uczestników nie może być większa od 32. Kurs musi stanowić zamkniętą w sobie całość wychowawczą, administracyjną i gospodarczą. Obóz kursowy nie może być połączony z żadnym innym obozem, ani też Komendant Kursu nie może być równocześnie Komendantem innego obozu (kursu).

(Pożądane natomiast jest urządzenie w pobliżu kursu, obozu drużyny młodzieży jako terenu pracy doświadczalnej uczestników kursu). Obóz kursowy powinien spełnić warunki określone dla grupy A. obozów młodzieży. (Punkty 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, pomieszczenie pod namiotami 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 27 (pożądane).

4. Żaden uczestnik nie może mieć mniej niż lat 17 skończonych, przeciętny wiek uczestników nie może być niższy niż 19 lat skończonych.

5. Zastosowanie metod skautowych, systemu zastępowego.

6. Program obejmujący zakres próby przodownika (kurs może obejmować tylko część materiału próby, o ile uczestnicy przed kursem materiał ten częściowo opracowali, co powinno być w czasie kursu sprawdzone. Próba jest cały kurs).

Szczegółowy program, obejmujący: czas trwania kursu, ilość godzin przeznaczonych na poszczególne zajęcia, program działań z wymienieniem instruktorów, działy te mających prowadzić, winien być nadesłany łącznie ze zgłoszeniem kursu do zatwierdzenia.

7. Zgłoszenie kursu Chorałwi, zawierające materiały, świadczące o spełnieniu wyżej wskazanych warunków, winno być przed 1 maja nadesłane do Głównej Kwatery z podaniem także: a) spisu członków Komendy, grona instruktorskiego, b) wniosku co do składu Komisji próby przodownika, c) dokładnego adresu obozu (jak dojechać), d) preliminarza budżetowego.

8. Sprawozdanie z kursu winno być nadesłane Głównej Kwaterze do dnia 5 listopada z dołączeniem protokołu odbytych prób przodownika.

D. Postanowienia przejściowe.

1. Aż do ogłoszenia ramowego programu kursu Chorałwi, K. Ch. przy opracowywaniu programów uwzględnić będą uwagi zawarte w rozkazie N. Z. H. P. L. 8 z dnia 24 marca 1923 roku (W. U. 1923 Nr. 3).

2. W roku 1927 termin zgłoszeń kursów instruktorskich upływa 5 czerwca zgodnie z instrukcją w sprawie raportów W. U. 1923 Nr. 5. Uzupełnienia zgłoszeń, spowodowane zmianami wprowadzonymi nin. rozkazem można nadsyłać do 15 czerwca.

3. W roku 1927 wyjątkowo jeszcze po raz ostatni czynne będą Komisje prób podharcmistra na kursach Chorałwi, których Komendanci o to się zwróca

do dnia 15 czerwca, z tym jednak, że Komisje próby podharcmistra będą czynne w obozie tylko tych Chorałwi, które zgłoszą przynajmniej 2 uczestników na kurs związkowy 1927 r., i że mianowania podharcmistrami nastąpią warunkowo, mianowicie przed dopuszczeniem do próby podharcmistra, kandydat złoży zobowiązanie do udziału w r. 1928 w dwutygodniowym kursie związkowym.

E. Postanowienia wprowadzające.

Rozkaz niniejszy wchodzi w życie z chwilą ogłoszenia. Tem samym traci moc rozkaz N. Z. H. P. L. 8 z dnia 24 marca 1923 r. (W. U. 1923 Nr. 3).

OBOZY HARCERSKIE MĘSKIEJ MŁODZIEŻY.

Dodatkowe warunki przy ocenie (kwalifikacji) obozów. Rozkaz N. Z. H. P. L. 7 z dnia 24.III 1923 r. W. U. 1923 Nr. 3 str. 4 i 5, uzupełnia się jak następuje:

1. W dziale II po punkcie 5 dodać 5 A.: Przybory do gier sportowych przynajmniej jedna piłka duża (do koszykowej) i jedna do siatkówki, dwie piłki do palanta. Obecność przynajmniej 2 harcerzy ze sprawnością miłośnika gier, jednego — ze sprawnością gimnastyka; sprawności tak opracowane, aby ci harcerze mogli prowadzić gry i gimnastykę wg. gotowego wzorca.

2. W dziale IV w punkcie 20 dodać: Codziennie 20 minut gimnastyki na wolnym powietrzu. Przynajmniej 2 godziny dziennie, przeznaczone na gry drużynowe i sporty. Opanowanie zupełne przynajmniej trzech z niżej podanych gier sportowych drużynowych: 1) nożna polska, 2) koszykowa, 3) palant z matkami bez galenia, 4) harce albo plinje, 5) siatkowa, 6) szczypiorniak.

3. Punkt 21 skreślić.

(—) Ks. Jan Mauersberger, harcmistrz
Przewodniczący Z. H. P.

(—) St. Sedlaczek, harcmistrz
Naczelnik G. K. M.

ROZKAZ NACZELNICZKI G. K. Z. L. 7 z dnia 18 maja 1927 r.

1. Złot Narodowy 1928 r.

1) Złot Narodowy odbędzie się latem 1928 r. w centrum Polski i trwać będzie minimum 2 tygodnie.

2) Podstawą zlotu jest drużyna licząca najmniej 15 dziewcząt.

3) Cel zlotu.

Celem zlotu jest:

a) wzmocnienie poczucia łączności i siły szeregów harcerskich przez zbiorowy czyn.

b) wytworzenie braterskiej atmosfery i zbliżenia się drużyn na terenie współżycia obozowego.

c) wzajemne zapoznanie się z dorobkiem poszczególnych Chorałwi, drużyn oraz gron instruktorskich w zakresie doświadczeń pracy harcerskiej, co pozwoli wniesić nowe wartości do życia drużyn.

d) możliwość oceny dorobku harcerskiego całej organizacji i usprawnienia poszczególnych jednostek harcerskich w różnych dziedzinach pracy.

e) danie możliwości społeczeństwu zapoznania się z pracą i charakterem harcerstwa żeńskiego.

Wobec powyższego program Zlotu będzie uwzględniał konieczność wspólnego unormowania życia całego obozu przy równoczesnym zapewnieniu możności swobodnej pracy poszczególnych zespołów.

Poszczególne Chorałwie i drużyny winny wnieść do zbiorowego życia jaknajwięcej własnych pomysłów, zwyczajów i urozmaiceń. (Pożądanem jest wyzyskania zwyczajów i kultury regionalnej.)

4) Warunki przyjęcia drużyny na Złot:

a) Drużyna jest przyjęta do Z. H. P.

b) Drużyna posiada odpowiedzialne kierownictwo.

c) Uczestniczki są harcerkami po przyrzeczeniu.

d) Uczestniczki przedstawią świadectwa lekarskie.

e) Drużyna odbyła co najmniej 1 obóz pod namiotami. W wypadkach wyjątkowych Komisja Złotowa może czynić odchylenia od powyższych warunków.

f) Dopuszczalny jest udział w Zlocie drużyny zlepkowej, złożonej z przedstawicieli różnych drużyn tej samej Chorałwi, pod warunkiem, że obozowała już przedtem w tym samym składzie co na Zlocie.

g) Drużyna ma całkowite wyekwipowanie obozowe.

2. Kurs harcerski dla nauczycielek.

W czasie od 2 do 20 lipca włącznie Dh. h. Marja Wocalewska prowadzić będzie kurs dla nauczycielek. Opłata 60 zł. od osoby. Zgłoszenia oraz 5 zł. jako zaliczka na koszt utrzymania należy nadsyłać do

Główniej Kwatery Żeńskiej (Aleje Ujazdowskie 37-12) do dn. 20 czerwca. Wiadomości o terenie obozu oraz bliższe szczegóły co do dojazdu i wyekwipowania zostaną rozesłane bezpośrednio osobom zgłoszonym.

3. Meldunek przybycia do obozu.

Wprowadzam dla wszystkich obozów obowiązek wysyłania meldunków przybycia do obozu.

Komendantki obozów wysyłają na drugi dzień po

rozpoczęciu obozu meldunek przybycia 1) do swojej Komendy Chorągwi, 2) do Komendy Chorągwi, na terenie której drużyna obozuje, 3) do Głównej Kwatery Żeńskiej.

Karty meldunkowe są do nabycia w C. K. D. H.

(—) H. Godziszewska

Sekretarka G. K. Ż.

(—) J. Falkowska

Naczelniczka G. K. Ż.

ROZKAZ NACZELNIKA G. K. M. L. 6 z dnia 17 maja 1927 r.

1. Podziękowanie.

Dziękuję gorąco Komendzie Chorągwi Lwowskiej za zorganizowanie udziału harcerzy z jej terenu w III Narodowych Zawodach Strzeleckich. Oby za Waszym przykładem poszło całe Harcerstwo, osiągając w przyszłości coraz lepsze wyniki w sporcie tak ważnym dla obrony Ojczyzny.

Wszystkim uczestnikom reprezentacji Harcerskiej składam życzenia: w przyszłości jeszcze lepiej!

2. Związkowy Kurs Instruktorski Wychowania Fizycznego.

G. K. M. organizuje w czasie 18.VII.27 — 20.VIII.27 Instruktorski Kurs Wychowania Fizycznego w Rożanie nad Narwią. Celem jego jest wykształcenie instruktorów wychowania fizycznego na terenie Harcerstwa. Frekwentanci kursu obok usprawnienia osobistego otrzymają zasób teoretycznych wiadomości. Komendanci Chorągwi dołożą osobistych starań, aby na kursie tym znalazło się przynajmniej po 2 kandydatów z każdej Chorągwi, aby przy ich pomocy od wakacji pchnąć raźniej prace nad wychowaniem fizycznym.

Warunki przyjęcia na kurs są następujące:

1. Wiek: 18 — 25 lat.

2. Służba harcerska: przynajmniej rok pracy na stanowisku Komendanta drużyny, członka Komendy Hufca lub Chorągwi.

3. Świadectwo zupełnego zdrowia, wystawione przez lekarza, zamiłowanie i możliwe wysokie zaawansowanie w ćwiczeniach cielesnych. Zarówno stan zdrowia, jak i usprawnienie fizyczne kandydatów podlegają sprawdzeniu przez Komendę Kursu.

4. Wyekwipowanie jak na instruktorski kurs harcerski, a ponadto: a) dwie pary spodenek lekkoatletycznych czarnych, b) 1 para spodenek kąpielowych, c) 1 koszulka biała bez rękawów, d) pantofle gimnastyczne na skórzanej podeszwie, oraz pożądane drugie z kolcami.

Opłata za kurs wynosi 20 zł. Uczestnicy, dla których ta opłata uniemożliwiałaby wzięcie udziału w kursie, winni uzyskać pomoc K. Ch., a w ostateczności zwrócić się do G. K. o uwolnienie od części lub całości opłaty. Uczestnicy będą korzystać ze zniżek kolejowych w drodze powrotnej.

Absolwenci kursu otrzymują tytuł „instruktora W. F.”, a uprawnienia ich określi osobny rozkaz N. Z. H. P.

Zgłoszenia na kurs należy nadsyłać do G. K. M. do dnia 15.VI.27 r., przez przełożoną Komendę Chorągwi. Do zgłoszenia należy dołączyć krótki wykaz stu-

żby, świadectwo lekarskie, i zobowiązanie do rocznej pracy w Z. H. P. Nieotrzymanie odpowiedzi odmownej dowodzi kandydatowi przyjęcia na kurs.

Ponieważ wychowanie fizyczne w Harcerstwie musi przede wszystkim objąć młodzież pozaszkolną, Komendanci Chorągwi tak będą dobierać kandydatów, aby wśród nich znalazło się możliwie dużo przyszytych instruktorów w środowiskach pozaszkolnych.

3. Obozy starszoharcerskie.

Zwracam uwagę na dodatnie strony urzędowania przez zrzeszenia Starszego Harcerstwa obozów lub wycieczek letnich. Zrzeszenia, zamierzające je urządzić, obowiązane są zawiadomić o tem G. K. M. do dnia 15 czerwca r. b.

Rozciągam przepisy o obozach letnich (meldunek przybycia, meldunek obozu wędrownego, obozowanie poza terenem własnej Chorągwi), zawarte w rozkazie Naczelnika G. K. M. L. 5 z dnia 9.IV.27 r. (W. U. Nr. 4 1927), również na obozy urządzone przez zrzeszenia Starszego Harcerstwa.

4. Kurs Starszego Harcerstwa.

G. K. M. organizuje zgodnie z uchwałą Komisji Starszego Harcerstwa VII Zjazdu Walnego — kurs Starsz. Harc. Kurs trwać będzie 5 dni: od 15 — 20 sierpnia r. b. w Łekawie Harcerskiej. Warunki: 1) ukończonych 18 lat (pożądany stopień przodownika lub Harc. Rzplit.), 2) posiadanie wyprawy obozowej, 3) wniesienie opłaty 15 zł. Ulgi kolejowe w drodze powrotnej będą. Kandydaci winni się zgłaszać drogą służbową przez Kom. Chor. (w Oddziale Warszawskim i Krakowskim przez Wydział Starszego Harc. Zarządu Od.) do G. K. M. w terminie do dnia 15 czerwca r. b. Na kurs mogą się również zgłaszać uczestnicy II związkowego kursu instruktorskiego; uczestnicy ci będą na czas kursu Starszego Harc. zwolnieni z prac kursu związkowego. Po zgłoszeniu się kandydaci otrzymają szczegółowy prospekt kursu.

Wobec tego, że kurs ma na celu danie uczestnikom niezbędnych wiadomości do zorganizowania i prowadzenia zrzeszeń St. Harc. uważam za konieczne, by wzięli w niem udział instruktorzy lub harcerze starsi ze środowisk, w których zrzeszenia St. H. niema. Będzie to miało zasadnicze znaczenie dla rozrostu Starszego Harc.

Polecam Komendantom Chorągwi rozważenie powyższego motywu i ewent. wydelegowanie (na koszt Chor.) odpowiednich uczestników na kurs.

(—) J. Trzpił.

Przyboczny Nacz G. K. M.

(—) St. Sedlaczek.

Naczelnik G. K. M.